Opettajan opas

Sisältö

Tervetuloa Bumbáan	2
Opetuspakettien sisällöt luokat 1.-9.	3
Yksi kansa neljässä maassa	5
Tehtävien ratkaisut	8
Opettajan ohjeita	10
Linkkilista	14
Saamen suvun laulu	19

Tervetuloa Bumbáan!

Bumbá on monipuolinen tietopaketti saamelaisista perusopetukseen. Sana bumbá tarkoittaa suomeksi arkkua tai kirstua, jossa säilytetään arvotavaroita.

Bumbáan kuuluu neljä erillistä opetuspakettia, jotka on suunniteltu täydentämään opetussuunnitelmaa luokka-asteen mukaan: Luomi (esiopetus ja 1.–2. luokat), Čáhppesmuorji (3.–4. luokat), Sarrit (5.–6. luokat) ja Jokŋa (7.–9. luokat). Paketit sisältävät perustietoa saamelaisista, saamen kielistä ja saamelaiskulttuurista, saamelaista musiikkia, kaunokirjallisuutta sekä tietokirjallisuutta. Lisäksi jokaisessa paketissa on valmiita tuntisuunnitelmia ja vinkkejä materiaalien käyttöön oppitunneilla.

Askartelun, tehtävien ja toiminnallisten harjoitusten kautta oppilaat pääsevät tutustumaan monipuolisesti saamen kieliin, saamelaisten elintapoihin ja historiaan sekä saamelaiseen nykykulttuuriin. Jollei tiedonjano vielä tällä tyydyty, paketista löytyvän linkkilistan avulla pääsette helposti oppimaan lisää saamelaisista ja saamen kielistä.

Paketit sopivat käytettäväksi monipuolisesti äidinkielen ja kirjallisuuden, historian ja yhteiskuntaopin tai elämänkatsomustiedon opetuksessa. Paketin ympärille voi toteuttaa monialaisen kokonaisuuden tai siitä voi valikoida sopivia sisältöjä oppiaineittain.

Pitäkää hauskaa! Suotâstâllos! Ââ'nned hää'sǩ! Suohtastallet!

Opetuspakettien sisällöt luokat 1.-9.

Bumbá - Saamelaiskulttuurin opetuspaketti Suomen peruskouluja varten.
Jokaiselle neljälle luokka-asteelle toimitetaan 6 samansisältöistä pakettia.

Jokainen paketti sisältää:

- Opettajan opas
- avaimenperä (punottu)
- kunkin luokka-asteen toimitetut sisällöt, painetut julkaisut, esitteitä
- Čáŋa gillii! 2. Saamelaisen kirjallisuuden historiikki -artikkeliteos (2015)

Teoslistat luokka-asteittain:

1.-2. luokat - LUOMI

- Saamelaiset Suomessa (Saamelaiskäräjien julkaisu)

Musiikkia:

- Ailigas-nieiddat: Heavdni, heavdni (1998)
- Ima mánážat (pohjoissaame) (2015)

Kaunokirjallisuutta:

- Sanna Pelliccioni. Onni-pojan talviseikkailu (2018)

Tietokirjallisuutta:

- Inkeri West. Vasan kevät (2009)
- Oahpa sániid. Kuvasanakirja pohjoissaame-suomi (2014)
- Čáŋa gillii! 2. Saamelaisen kirjallisuuden historiikki (2015) (Opettajalle)

3.-4. luokat - ČÁHPPESMUORJI

- Saamelaiset Suomessa (Saamelaiskäräjien julkaisu)

Musiikkia:

- Ailigas-nieiddat: Heavdni, heavdni (1998)
- Ima da Tiina päärna (2017)

Kaunokirjallisuutta:

- Kirste Paltto. Tiuku (suomentaja Irene Piippola) (2015)
- Kirste Paltto. Valkoinen kivi (suomentaja Irene Piippola) (2015)

Tietokirjallisuutta:

- Tuõddri pee´rel -lehti. Kolttakulttuurisäätiö
- Mattu saa'nid. Kuvasanakirja koltansaame-suomi (2017)
- Čáŋa gillii! 2. Saamelaisen kirjallisuuden historiikki (2015) (Opettajalle)

5.-6. luokat - SARRIT

• Saamelaiset Suomessa (Saamelaiskäräjien julkaisu)

Musiikkia:

• Ima já Heli párnááh (2017)
• Solju: Ođđa áigodat (2018)

Kaunokirjallisuutta:

• Niilo Aikio. Niga 1. Novellikokoelma (2015)
• Harald Gaski. Seitsemän veden joiku (suomentaja Irene Piippola) (2009)

Tietokirjallisuus:

Minun Sápmi 2030. Nuorten tulevaisuuskirjoituskilpailu (2010)
Oopâ saanijd. Kuvasanakirja inarinsaame-suomi (2015)
Čáŋa gillii! 2. Saamelaisen kirjallisuuden historiikki (2015) (Opettajalle)

7.-9. luokat - JOKŊA

• Saamelaiset Suomessa (Saamelaiskäräjien julkaisu)

Musiikkia:

• Sofia Jannok: Orda (2016)
• Ailu Valle: 7 (2015)

Kaunokirjallisuutta:

Ann-Helen Laestadius. Terkkuja Sopperosta (suomentaja Kaija Anttonen) (2017)

Valikoima suomennettuja novelleja eri kokoelmista:

• Niilo Aikio: Kaksipäinen hirviö kokoelmasta Niga 2 (2018)
• Niilo Aikio: Tumma mies kokoelmasta Niga 2 (2018)
• Kirste Paltto: En halua menettää sinua kokoelmasta Rakastaa, ei rakasta (2010)
• Siiri Magga-Miettunen: Mussolini ja Haile Selassie kokoelmasta
• Haile Selassie ja Lassuulan Niila (2010)
• Rauna Paadar-Leivo: Kummitusniemi kokoelmasta Naurava kummitus (2006)

Tietokirjallisuutta:

• Š. Nuoraidmagasiidna (nuortenlehti)
• To be young. Between café visits and traditional knowledge (2011)
• Saamelaista nykytaidetta (2014)
• Čáŋa gillii! 2. Saamelaisen kirjallisuuden historiikki (2015)

Elokuva:

• Saamelaisveri DVD (2018) (kesto 1 h 47 min) (Koulun lupakäytäntöjen mukaan)

Yksi kansa neljässä maassa

Saamelaiset ovat kansa, joka asuu neljän valtion alueella: Suomen, Ruotsin, Norjan ja Venäjän. He puhuvat saamen kieliä ja heillä on oma kulttuuri. Kulttuuri tarkoittaa kaikkia arkisia elämäntapoja ja arvoja, jotka opimme ympäristöstämme. Kulttuuriin kuuluu esimerkiksi uskonto, elinkeinot, ruoka ja pukeutuminen.

Millaisia asioita kuuluu sinun kulttuuriisi?

Vaikka saamelaisilla on oma kieli ja kulttuuri, heillä ei ole omaa valtiota. Kansaa, joka on asunut jollain alueella ennen kuin sinne on perustettu valtioita, kutsutaan alkuperäiskansaksi. Saamelaisten kotiseutua kutsutaan Sápmiksi eli Saamenmaaksi.

Saamelaisilla on oma kulttuuri

Saamen kieliä on yhdeksän. Suomessa niistä puhutaan kolmea: pohjoissamea, inarinsaamea ja koltansaamea. Saamen kieltä on aikoinaan väheksytty, ja esimerkiksi kouluissa ei saanut ennen puhua saamea. Siksi kaikki saamelaiset eivät enää nykyään puhu saamen kieltä. Myöhemmin monet saamelaiset ovat alkaneet uudelleen käyttää saamen kieltä, ja nykyään saameksi voi käydä myös koulua.

- Miksi on tärkeää saada käyttää omaa äidinkieltään koulussa?

Saamelaisilla on oma lippu, joka on aivan erinäköinen kuin Pohjoismaiden liput. Lipun punainen puoliympyrä kuvastaa aurinkoa ja sininen kuuta. Lipun värit on otettu saamelaisten perinteisistä käsitöistä ja vaatteista.

- Anders Fjellnerin runoelmassa kerrotaan, että saamelaisten kantaisä on Auringon poika. Siksi heitä kutsutaan auringon pojiksi ja tyttäriksi.

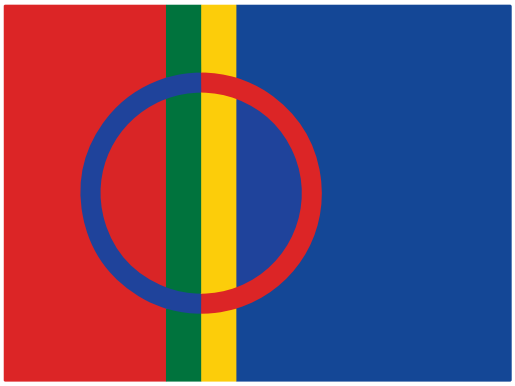

Saamenpukuja Saamelaisnuorten taidetapahtumassa 2018. Kuva: Saamelaiskäräjät.

Saamelaisilla on oma puku, jonka nimi on pohjoissaameksi gákti. Saamenpuku on henkilökohtainen ja kertoo paljon asioita. Saamelainen osaa lukea puvusta, mistä käyttäjä on kotoisin, mihin sukuun tämä kuuluu ja onko tämä naimisissa vai ei. Siksi saamenpukua saavat valmistaa ja käyttää vain saamelaiset.

Saamelaisten kansallispäivä on 6. helmikuuta. Kansallispäivänä saamelaiset pukeutuvat saamenpukuihin ja laulavat kansallislauluaan, Saamen suvun laulua.

Saamelaiset ennen ja nyt

Ennen saamelaiset saivat elantonsa poronhoidosta, kalastuksesta ja metsästyksestä. Nämä ovat edelleen tärkeitä asioita saamelaisessa kulttuurissa, vaikka suurin osa saamelaisista tekee nykyään ihan tavallisia töitä. Monet nuoret saamelaiset muuttavat työn perässä pois Saamenmaasta, ja nykyään paljon saamelaisia asuu kaupungeissa, kuten Helsingissä, Oulussa ja Rovaniemellä. Sanotaan, että Helsinki on Suomen suurin saamelaiskylä.

Tehtävien ratkaisut

1. Maiden liput

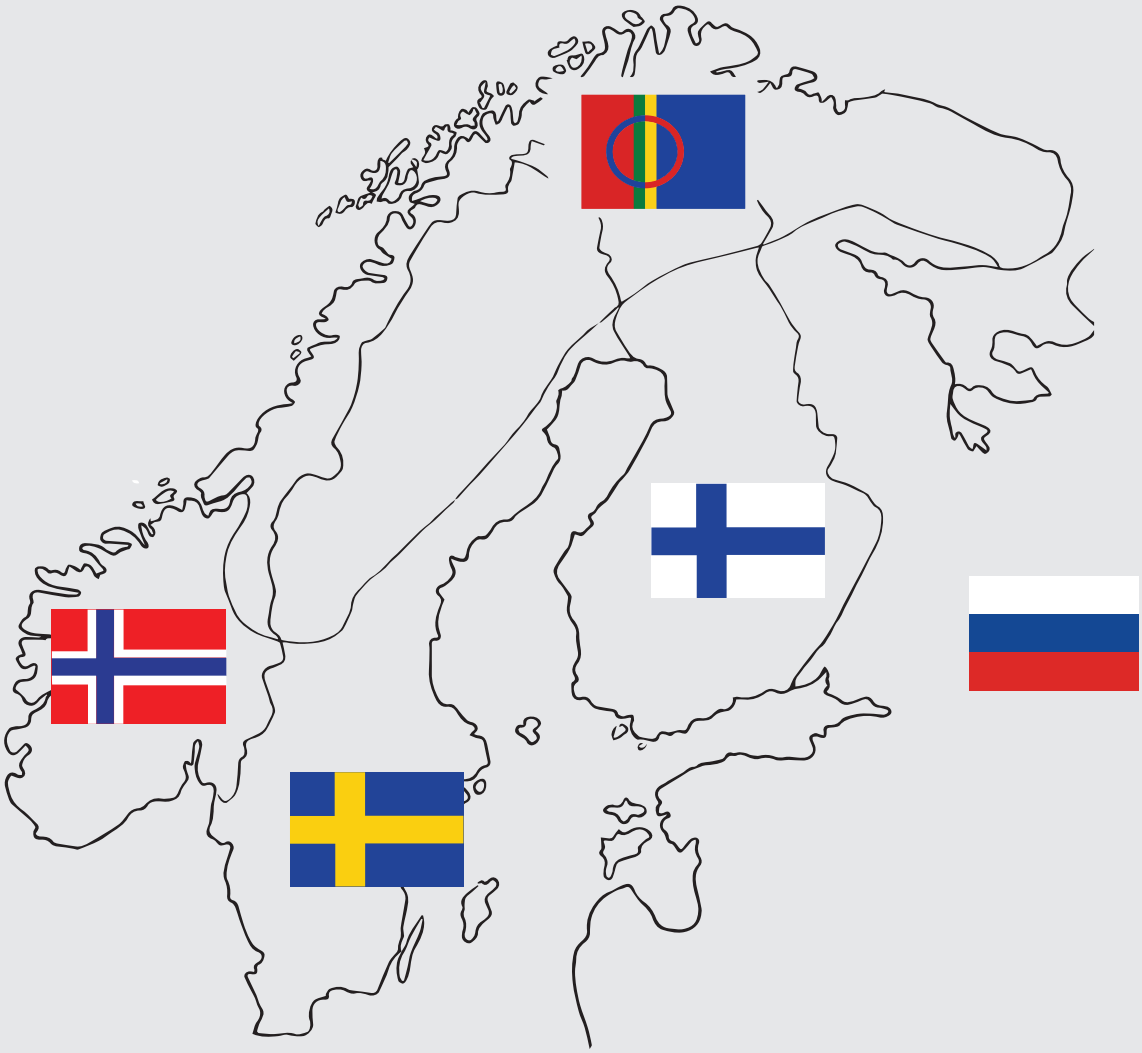

2. Opettele tervehtimään ja kertomaan nimesi pohjoissaameksi. Sanosesaameksi.yle.fi -sivulta voit kuunnella, miten sanat lausutaan.

Sárálla on Enontekiön mallin saamenpuku. *Áilulla on Utsjoen mallin saamenpuku.*

Opettajan ohjeita
n. 90min + askartelu 45min

Johdanto
• Kuunnellaan Heavdni, heavdni -levyltä Mánáid ja beaivvaža luohti TAI katsotaan oktavuohta.com-sivustolta Beaivvi bártnit -video. Oppilaille voi kertoa tarinan siitä, miten Päivän poika haki itselleen morsiamen jättiläisten maasta ja heidän lapsensa olivat ensimmäiset saamelaiset.

• Keskustelu: Mitä tiedät ennestään saamelaisista? Missä olet kuullut saamen kieltä? Tunnetko itse jonkun saamelaisen?

Saamen kieli
• Opetellaan tervehtimään ja esittäytymään pohjoissaameksi. Ääntämiseen saa mallia sanosesaameksi.yle.fi -sivuston fraasisanakirjasta.

• Tervehdysten harjoitteluun toiminnallisia harjoituksia:
Nimien arvailua: Yksi lapsista on selin muihin, tarpeen vaatiessa silmät kiinni. Joku leikkijöistä menee hänen selkänsä taakse ja koputtaa olkapäälle tervehtien saameksi. Toisen tehtävänä on arvata, kuka selän takana on. Tämän jälkeen vaihdetaan arvaajaa.

Tervehdykset
• Soitetaan musiikkia, voi olla esimerkiksi joikuja. Oppilaat liikkuvat tilassa. Kun musiikki lakkaa, oppilaat ottavat parit ja kättelevät. Ensimmäinen tervehtii “Buorre beaivi” ja toinen vastaa “Ipmel atti”. Kun musiikki jatkuu, lähdetään taas liikkeelle. Seuraavilla kierroksilla “kätellään” kyynärpäillä, polvilla ja muilla ruumiinosilla, mitä oppilaat keksivät.

Perustietomoniste ja tehtävät

• Perustietomonisteen asiat. 2.-luokkalaiset lukevat varmaan jo itse, pienemmillä ehkä hyvä käydä opettajajohtoisesti läpi. Kannattaa käyttää aikaa kansan ja kulttuurin käsitteiden pohtimiseen.

• Tehtäväkortit

Lopuksi

• Opetellaan laulamaan ja leikkimään saameksi

Jos dus suohtas lea (Jos sull lysti on ensimmäinen säkeistö)

Jos dus suohtas lea de doškke gieđaidat
Jos dus suohtas lea de doškke gieđaidat
Jos dus suohtas lea ja dieđát dan
de várra čájehat maid dan
Jos suohtas lea de doškke gieđaidat

Askartelu

• Askarrellaan risku tai hakaset perustietomonisteen mallin mukaan.

• Johdantona voi katsoa kuvia saamenpuvuista ja keskustella yleisemmin sen käytöstä. Millaisissa tilanteissa luulette saamenpukua käytettävän? (Aikaisemmin arkivaate, nykyään juhlapuku.) Miksi saamenpukua ei pitäisi käyttää, jos ei ole saamelainen?

• Riskun muoto tulee auringonkehrästä ja hakasten muoto sen säteistä. Riippuvien lehdyköiden eli laukkasten helinän on uskottu tuottavan hyvää onnea.

Muuta puuhaa ja vinkkejä materiaalien käyttöön

• Lukekaa yhdessä Onni-pojan talviseikkailu -kirja, jossa Onni tutustuu inarinsaamelaiseen Neeta-tyttöön. Keskustelkaa, millaisia uusia asioita ja sanoja Onni ja Olavi oppivat Neetalta.

• Kirjassa Neeta näyttää pojille, miten punotaan pärkisiä eli paulannyörejä. Katsokaa Kuati.fi -sivustolta video, jolla Raija punoo pärkistä kolmella langalla. Video on saameksi, mutta opettaja voi "dubata" sen alla olevan käännöksen mukaisesti. Voitte myös kokeilla pärkisen palmikointia kolmella langalla.

• http://www.kuati.fi/fi/elinkeinot/kaesityoe.php

• Pehmeät materiaalit > Bárgideapmi (Palmikointi)
Raijalla on kirjanmerkki, jonka päät hän aikoo palmikoida. Ensin työ pitää sitoa kiinni esimerkiksi kaapinoveen. Tässä Raija palmikoi kolmella langalla ja kuudella värillä. Kolmella langalla palmikointi tapahtuu niin, että Raija siirtää vuorotellen reunalla olevia lankoja keskelle niin että langat menevät ristikkäin. Kun palmikko on tarpeeksi pitkä, Raija sitoo langanpäät yhteen. Sitten Raija tasoittaa palmikon päät saksilla. Kylläpä siitä tuli hieno kirjanmerkki!

• Tutustukaa myös kirjan lopusta löytyvään inarinsaamen kuvasanastoon. Etsikää pakettiin kuuluvasta kuvasanakirjasta samat sanat pohjoissaameksi. Voitte myös koota luokan seinälle oman saamen kuvasanakirjan!

• Katsokaa Yle Areenasta saamenkielinen lastenohjelma Unna Junná. Unna Junnássa puhutaan kolmea saamenkieltä. Kokeilkaa, erotatteko niitä toisistaan. Onko saamelaislasten elämä ohjelman perusteella erilaista vai samanlaista kuin oma elämäsi?

• Kuati.fi-sivustolta voi ladata saamenpukuiset lapset värityskuvina. Ennen tehtävää voi tutustua pukuihin netissä osoitteessa samiduodji.com/puvut
Eri ryhmille voi jakaa eri pukumallit ja vertailla niitä keskenään. Lopuksi voidaan koota puvut yhteen ja sijoittaa oikeaan kohtaan Suomen kartalle.

• Tutustukaa pohjoissaamen aakkosiin.
Mitä sellaisia kirjaimia löydätte, joita ei ole suomen kielessä?
Ääntämisohjeet voi katsoa esim. osoitteesta iioppi.fi/Saame/Gea/1/

Liikuntatunnilla tai muuten vain välipalana voi leikkiä vasanmerkintää tai staalon tulistelua. Ohjeet leikkeihin löytyy osoitteesta
http://www.samimuseum.fi/maahisweb/suomi/leikkeja.html

Linkkejä saamen kieliin ja saamelaiskulttuuriin

Anaraš – Inarinsaamelaiset

http://www.samimuseum.fi/anaras/

Saamelaismuseo Siidan tietosivusto inarinsaamelaisista. Tietoa inarinsaamelaisten historiasta, elinkeinoista, kulttuurista ja kielestä. *Sopii parhaiten 7.–9. luokille, varauksella myös nuoremmille.*

Faktalávvu

https://faktalavvu.net/

Sivustolla on ajankohtaisia kirjoituksia saamelaisista ja saamelaisuudesta suomeksi ja saameksi. *Sopii 7.–9. luokille käytettäväksi esimerkiksi yhteiskuntaopin tunneilla.*

Gea 1, digitaalinen oppimateriaali

http://iioppi.fi/Saame/Gea/1/

Pohjoissaamen digitaalinen alkeisoppimateriaali 1. luokille. Sivuston avulla voi opiskella aakkosia ja sanastoa, ja sieltä löytyy myös lauluja ja harjoitustehtäviä. *Sopii 1.–2. luokille kieleen tutustumiseen.*

Goranus

http://www.goranus.com/

Goranus-kustantamon sivuilta löytyy tietoa saamelaisen mytologian hahmoista. Saatavilla myös (englanninkielisenä) mobiilisovelluksena. *Soveltuu 5.–6. luokille ja sitä vanhemmille.*

Kirjasampo, kaunokirjallisuusportaali

https://www.kirjasampo.fi/fi/node/4256

Sivulta löytyy teemaesittely saamelaisesta kirjallisuudesta Suomessa sekä teoslista saamelaisesta kaunokirjallisuudesta suomen kielellä. *Listan teokset lähinnä 7.–9. luokille.*

Kuati.fi

http://www.kuati.fi/fi/index.php

Saamelaiskäräjien ylläpitämä varhaiskasvatuksen materiaalipankki, josta löytyy videoita, valokuvia, askarteluohjeita, värityskuvia ynnä muuta saamelaiskulttuuriin liittyvää saamen ja suomen kielillä. *Sopii 1.–2. luokille ja soveltaen muillekin alakoulun luokille.*

Oktavuohta

https://www.oktavuohta.com/

Saamelaiskäräjien verkkolehti, josta löytyy laajasti tietoa saamelaisista ja saamelaiskulttuurista, artikkeleita, kuvia ja videoita. Nuoremmille sivustolta löytyy videosisältöjä, esimerkiksi opetusvideot suomessa puhuttavien saamen kielten aakkosista. *Artikkelit soveltuvat 3.–4. luokille ja sitä vanhemmille.*

Saamelaiskäräjien oppimateriaalitoimisto

https://www.samediggi.fi/toiminta/koulutus-ja-oppimateriaali/

Sivulta löytyy kattava listaus Suomessa julkaistuista oppimateriaaleista inarinsaamen, pohjoissaamen ja koltansaamen kielillä ja kieliin. Lisäksi linkkilista verkosta löytyvistä oppimateriaaleista ja sanakirjoista. *Kaikille luokka-asteille.*

Saamelaiskäräjät

https://www.samediggi.fi/

Suomen saamelaisten korkeimman poliittisen elimen, saamelaiskäräjien virallinen verkkosivusto. Sivustolta löytyy tietoa käräjien toiminnasta ja saamelaisista yleensä, ajankohtaisia uutisia sekä oppimateriaaleja. *Soveltuu 7.–9. luokille.*

Sámi Duodji

https://www.samiduodji.com/

Saamelaisten käsityöntekijöiden yhdistyksen sivusto, jolta löytyy tietoa saamenpuvusta ja sen käytöstä. *Soveltuu 3.–4. luokille ja sitä vanhemmille.*

Sano se saameksi

http://sanosesaameksi.yle.fi/

Sivustolta löytyy fraasisanakirjat pohjois-, inarin- ja koltansaameksi, tietopaketteja saamen kielestä ja kulttuurista sekä lyhytdokumentteja erityisesti saamen kieliin keskittyen. Yläkouluun ja lukioon löytyy myös valmiita tuntisuunnitelmia. *Fraasisanakirjaa voivat hyödyntää kaikki luokka-asteet.*

Sogsakk, Saamelaisalueen koulutuskeskus

http://www.sogsakk.fi/fi

Saamelaisalueen koulutuskeskus on toisen asteen oppilaitos Inarissa. Se tarjoaa saamen kielten ja kulttuurin, saamenkäsityön ja poronhoidon koulutusohjelmia, mutta myös matkailu- ja palvelualojen opintoja. Arvostetussa virtuaalikoulussa voi opiskella esimerkiksi saamen kieliä.

Staalon ja maahisten maa

http://www.samimuseum.fi/maahisweb/

Saamelaismuseo Siidan lastensivusto, jolta löytyy tietoa saamelaisten taruhahmoista sekä askartelu-, ruoka- ja leikkiohjeita. Sukukansojen ystävät ry:n julkaisu. *Soveltuu alakouluun.*

Saamelaiset Suomessa

http://sukukansat.mafun.org/Saamelaiset_Suomessa_web.pdf

Ajankohtaisia kirjoituksia saamelaisten elämästä Suomessa. Kannattaa tutustua erityisesti kaupunkisaamelaisen Joni Saijetsin ja mediapersoona Suvi Westin haastatteluihin. *7.–9. luokille.*

Sää'mjie'llem – Kolttaelämää
http://www.samimuseum.fi/saamjiellem/
Saamelaismuseo Siidan tietosivusto kolttasaamelaisista. Runsas tietopaketti kolttasaamelaisten elämästä, historiasta, kielestä ja perinteistä. *Sopii parhaiten 7.–9. luokille, varauksella myös nuoremmille.*

Suomen saamelainen erikoiskirjasto
https://lapinkirjasto.finna.fi/Content/saame
Saamelaisessa erikoiskirjastossa on kattava kokoelma saamenkielistä ja saamelaisaiheista kirjallisuutta. Kokoelmaan hankitaan kaikki Suomen saamelaisten tekemät ja heitä käsittelevät julkaisut. Aineistoja voi hakea Lapin kirjastojen Finnan aineistohaulla. Verkkosivuilta löytyy lisäksi kirjallisuuslistoja saamelaisaiheista.

Unna Junná, saamenkielinen lastenohjelma
https://areena.yle.fi/1-3430621
Ylen tuottama saamenkielinen lastenohjelma, jossa pieniä tarinoita, animaatioita ja muuta kolmella saamen kielellä. Tekstitetty suomeksi. *Soveltuu parhaiten 1.–2. luokille.*

Virtuálafierbmi
http://www.virtualafierbmi.fi
Sivustolta löytyvät kirjastojen saamelaisaiheiset sisällöt *kaikille luokka-asteille*.

YK-liiton materiaalipaketti alkuperäiskansoista
http://www.ykliitto.fi/yk70v/kulttuurinen/alkuperaiskansat
Tietoa alkuperäiskansan määritelmästä sekä alkuperäiskansojen oikeuksista. *7.–9. luokat.*

Sanakirjoja

Sanakirja.fi (pohjoissaame)

Sanit.oahpa.no (pohjoissaame)

http://dicts.uit.no/smndicts.fin.html (inarinsaame)

http://dicts.uit.no/smsdicts.fin.html (koltansaame)

Sámi soga lávlla
(Isak Saba 1906)

Guhkkin davvin Dávggáid vuolde
sabmá suolggai Sámieanan.
Duottar leabbá duoddar duohkin,
jávri seabbá jávrri lahka.
čohkat čilggin, čorut čearuin
allanaddet almmi vuostái.
Šávvet jogat, šuvvet vuovddit,
cáhket ceakko stállenjárggat
máraideaddji mearaide.

Dálvit dáppe buolašbiekkat,
muohtaborggat meariheamit.
Sámisohka sieluin mielain
eahccá datte eatnamiiddis:
Mátkálažžii mánuheabit,
giđđudeaddji guovssahasat, -
ruoškkas, ruovggas rođuin gullo,
juhca jávrriin, jalgadasain,
geresskálla máđiid miel.

Ja go geassebeaivváš gollut
mehciid, mearaid, mearragáttiid,
golli siste guollebivdit
suilot mearain, suilot jávrriin.
Gollin čuvget čáhcelottit,
silban šovvot sámieanut,
šelgot čuoimmit, šleđgot áirrut,
luitet olbmát lávllodemiin
geavgŋáid, guoikkaid, goatniliid.

Saamen suvun laulu
Suomentaja Otto Manninen

Kaukaa alta seitsentähden
Lapin kulma kuumottavi
aava Turjan tunturisto
järvi järven tuolla puolen,
valtahiset harjat, huiput
kohoo kohti ilman kantta,
joet joikaa, korvet kaikaa,
niemet pystyt, rautarinnat,
työntyy tyrskymerta päin.

Tuimat tääl' on talven viimat,
tuulet, tuiskut määrättömät,
Saamen suku sieluin, mielin
silti rakastavi maitaan;
kulkijalle kuudan hohtaa,
roihuavat pohjanpalot,
poro pärskyy koivikossa,
melu täyttää järvet, jängät
pulkankolke talvitiet.

Taas kun kesäpäivän kehrä
kultaa metsät, meret, rannat,
kalamiehet meren, järven
kultakimalteessa keinuu,
kultasotkat soutaa, soiluu
hopeoina Lapin virrat,
välkkyy airo, vilkkuu sauvoin,
miehet laskee lauleskellen
kosket, könkäät, suvannot.